

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Навчально-науковий інститут бізнесу та інформаційних технологій
Кафедра економіки та підприємництва

СИЛАБУС освітньої компоненти - 2.12.5

Інвестування

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	07	“ Управління та адміністрування ”
Спеціальність	076	“Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”
Освітня програма	Економіка будівельного підприємства	
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Розрахунково-графічна робота	
Форми семестрового контролю	іспит	

Викладачі:

Ракицька Світлана Олегівна, к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва, svetlana.rakitska@gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ЗАГАЛЬНИМИ ЗАКОНОМІРНОСТЯМИ ПРОТІКАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ЕКОНОМІЦІ ТА ЗДОБУВАЮТЬ НАВИЧКИ З ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.**

Наприклад: вміння оцінювати прогнозовані показники інвестиційної діяльності обумовлює підвищення ефективності підприємства.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Внутрішній економічний механізм підприємства», «Управління витратами суб'єктів підприємництва».

В процесі викладання дисципліни застосовуються ділові ігри, ситуаційні вправи, обговорення дискусійних питань в галузі інвестування. Студенти самостійно або в групах виробляють власні інвестиційні рішення, здійснюють їх оцінку, готують презентації з обґрунтуванням запропонованих варіантів інвестування.

Програмні результати навчання:

РН 9 Проводити комплексний аналіз соціально-економічних явищ і процесів в країні і світі; аналізувати економічний розвиток домогосподарств і підприємств; оцінити перспективи розвитку економіки та галузей країни; дослідити результативність глобалізації господарського життя і світового ринка. Використовувати методи наукових досліджень відповідно до завдань фахового прямування в умовах виробничої діяльності; використати для вирішення професійних задач сучасні методи наукових досліджень.

РН 11 Визначити функції підприємства як суб'єкта господарювання та суб'єкта підприємницької діяльності в ринковій системі господарювання; здійснювати регулювання інноваційними процесами, ефективним використанням ресурсів і виробничого потенціалу підприємства; обґрунтовувати заходи з організації, планування, прогнозування і регулювання діяльності підприємства.

РН 15 Розраховувати необхідні для реалізації бізнес-плану інвестиційні потоки; необхідні організаційні та економічні показники; скласти бізнес-план санаційного або інвестиційного напрямку; скласти та презентувати ключові показники бізнес-плану. Застосовувати отримані теоретичні знання при розробці бізнес-планування, показати зміст, порядок розробки бізнес-плану, використати оптимальні рішення для активізації та ефективності діяльності підприємства.

Диференційовані програмні результати навчання:

знати:

- використовувати базові знання з підприємництва й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях;
- вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави;
- демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці;
- основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких структур з урахуванням ризиків;

вміти:

- застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій;
- працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей;
- демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати

володіти:

- методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких структур.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
Розділ 1. Основні поняття інвестування					
1.1	Методологічні основи інвестування.	4	4		7
1.2	Основні методи інвестиційного аналізу	4	4		7
1.3	Суб'єкти й об'єкти інвестицій	4	4		7
Розділ 2. Реальні інвестиції та їх оцінка					
2.1	Інвестиційний ринок, його структура	4	4		7
2.2	Критерії оцінки ефективності інвестиційних проектів	4	4		7
Розділ 3. Фінансові інвестиції та їх оцінка					
3.1	Фінансові інвестиції, їх поняття, характеристика	4	4		7
3.2	Ринок цінних паперів, учасники ринку, їх функції	4	4		7
3.3	Аналіз та оцінка ефективності фінансових інвестицій	4	4		7
	Всього	32	32		56

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «іспиту» за навчальною дисципліною «Інвестування» складає 60 балів та 100 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Поточний контроль знань:		30	60
в т.ч.: - розрахунково-графічна робота		10	20
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на практичних заняттях;	кожне заняття	20	40
- виступ (доповідь) студентів при обговоренні питань на практичних заняттях;	2		
- тестування;	2		
- реферат;	2		
Підсумковий (семестровий) контроль знань - іспит		30	40
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання розрахунково-графічної роботи.

Зміст розрахунково-графічної роботи пов'язаний із закріпленням теоретичних питань програми дисципліни «Інвестування» та навичок здійснення практичних розрахунків з оцінювання ефективності інвестиційної діяльності, містить у собі два теоретичних формулювання та розрахунково-графічну частину.

Більш детальну інформацію наведено у методичних вказівках до виконання розрахунково-графічної роботи [8].

При викладанні дисципліни використовується курс дистанційного навчання, розміщений на платформі Moodle Навчально-наукового Інститут бізнесу та інформаційних технологій ОДАБА. Там оперативно розміщуються всі методичні і додаткові матеріали,

пояснення лектора, презентації, завдання та тести. Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад

1. Під час оцінки ефективності інвестицій використовується теорія вартості грошей у часі у зв'язку з тим, що...
  - a) ризик неповернення інвестованих коштів з часом зменшується;
  - b) купівельна спроможність коштів з часом змінюється;
  - c) нарахування простих відсотків стає недоцільним;
  - d) збільшується ризик втрати рівня рентабельності позичальника;
  - e) збільшується ризик втрати ліквідності кредитора.

2. Які чинники не враховуються при визначенні рівня ліквідності?
  - a) час;
  - b) витрати, які несе інвестор;
  - c) розмір проценту чи дивіденду;
  - d) період окупності.

Підсумковий контроль знань проводиться у вигляді іспиту.

Перелік питань до іспиту з навчальної дисципліни «Інвестування»:

1. Оцінка вартості грошей у часі як основний інструмент інвестиційного аналізу. Види і оцінка грошових потоків.
2. Фактори, що впливають на вибір ставки дисконтування. Врахування впливу інфляції на вартість грошей у часі. Зв'язок ризиковості і прибутковості інвестиційного проекту.
3. Суб'єкти і об'єкти інвестицій в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності. Визначення законодавством України суб'єктів та об'єктів інвестиційної діяльності
4. Класифікація інвестицій за різними ознаками. Реальні та фінансові інвестиції. Прямі і непрямі інвестиції. Внутрішні та зовнішні інвестиції. Поняття ризикованості інвестицій, визначення рівня ризику при здійсненні інвестиційної діяльності. Поняття ліквідності інвестицій. Визначення рівня ліквідності інвестицій.
5. Інвестиційний цикл, інвестиційний процес, інвестиційний комплекс.
6. Інвестиційний клімат держави. Поняття інвестиційного клімату, його характеристики та чинники, що визначають рівень інвестиційної активності в країні. Аналіз та оцінка інвестиційного клімату України.
7. Поняття і класифікація інвестиційного ринку. Складові інвестиційного ринку, їхня характеристика.
8. Поняття і класифікація кон'юнктури інвестиційного ринку. Типологія кон'юнктурних коливань за різними ознаками.
9. Ціна капіталу та її роль в оцінці інвестиційних проектів.
10. Критерій чистої теперішньої вартості, його інтерпретація при здійсненні оцінки інвестиційного проекту. Основні характеристики критерію, сфери його застосування. Адитивність показника чистої теперішньої вартості.
11. Показник індексу рентабельності. Прийняття інвестиційних рішень в залежності від рівня індексу рентабельності.

12. Внутрішня норма рентабельності, алгоритм її розрахунку при оцінці інвестиційних проектів. Взаємозв'язок показників ціни капіталу підприємства та внутрішньої норми рентабельності. Основні характеристики критерію внутрішньої норми рентабельності.
13. Строк окупності інвестицій. Показники звичайного та дисконтованого строків окупності, сфери їх застосування. Прийняття інвестиційних рішень в залежності від періоду окупності інвестицій.
14. Поняття акцій і облігацій, їхня характеристика. Основні різновиди акцій. Класифікація акцій.
15. Облігації як основний вид боргових цінних паперів. Класифікація облігацій.
16. Векселі, ощадні сертифікати, казначейські зобов'язання та інші види цінних паперів на фондовому ринку України.
17. Похідні цінні папери, їхні ознаки і класифікація.
18. Основні підходи до здійснення оцінки цінних паперів, їхня характеристика. Оцінка боргових цінних паперів. Формули, що застосовуються при здійсненні оцінки.
19. Оцінка акцій та східних з ними за характеристиками цінних паперів. Формули, що застосовуються при здійсненні оцінки.
20. Особливості ринку цінних паперів, сучасні тенденції його розвитку. Індивідуальні учасники ринку цінних паперів. Інституціональні учасники ринку цінних паперів.

Інформаційне забезпечення

Нормативна література

1. Конституція України // *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 1996, N 30, ст. 141
2. Господарський Кодекс України // *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2003, N 18, N 19-20, N 21-22, ст.144
3. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 05.03.1998 № 185/98-ВР // *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 1998, N 33, ст.226
4. Закон України „Про господарські товариства” від 19.09.1991 № 1576-ХІІ // *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 1991, N 49, ст.682
5. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо спеціального режиму інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків» від 11.05.2004 № 1702-IV // *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2004, N 32, ст.393
6. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення та функціонування спеціальних (вільних) економічних зон і запровадження спеціальних режимів інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку» від 07.02.2002 № 3036-III // *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2002, N 29, ст.189
7. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996 № 93/96-ВР // *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 1996, N 19, ст. 80

Основна література

1. Аналіз інвестиційних проектів: практикум для ст-ів ВНЗ / А. В. Череп, В. З. Бугай, Є. Л. Білий, А. В. Бугай. — К. : Кондор, 2017. — 260 с.
2. Бутко М. П. Менеджмент інвестиційної діяльності : підручник / [М. П. Бутко, І. М. Бутко, М. Ю. Дітковська та ін.]; за заг. ред. М. П. Бутка. — К. : Центр учбової літератури, 2018. — 480 с.
3. Вовчак О. Д. Інвестиційний менеджмент : підручник / О. Д. Вовчак, Н. М. Руцишин; Укоопспілка, Львів. торг.-екон. ун-т. - Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2016. - 463 с
4. Економіка будівельного підприємства: підручник / [Окландер Т.О., Ракицька С.О., Ветрогон О.В., та інш.]; під ред. Т.О. Окландер – Одеса: ОДАБА, 2017. – 480 с.
5. Лактіонова О. А. Навчальний посібник з дисципліни «Інвестування» / О. А. Лактіонова. – Вінниця: «Донецький національний університет імені Василя Стуса» 2019. - 256 с.
6. Мордань Є. Ю. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Інвестування» / укладачі: Є. Ю. Мордань, І. І. Рекуненко, О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова. – Суми : Сумський державний університет, 2019. – 92 с
7. Петухова О.М, Інвестування Навчальний посібник рекомендовано МОН України. / О.М.Петухова. - К.: ЦНЛ. 2017 – 336 с.
8. Ракицька С.О. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи з інвестування для студентів спеціальності 6.03050401– "Економіка підприємства" денної та заочної форми навчання. Одеса: ОДАБА, кафедра ЕП, 2015. – 49 с.
9. Ракицька С.О. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни: «Інвестування» для студентів денної форми навчання галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальностей 075 «Маркетинг» та 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього рівня «Бакалавр» - Одеса, ОДАБА, кафедра ЕП, 2016. – 43 с.
- 10.Скрипник Г.О. Інвестування. Посібник.2-ге вид. доп. і перероб. – К.: ЦП «Компринт», 2018 – 350 с.

Додаткова література

1. Безродна С. М. Інвестування : компендіум / С. М. Безродна, Н. В. Миськова. Чернівці, 2013. – 200 с.
2. Бланк І.О. Інвестиційний менеджмент: Опорний конспект лекцій для студентів економічних спеціальностей. - К.: Київ.нац.торгов.-екон.ун-т, 2003.
3. Барроу К., Барроу П., Браун П. Бізнес-план: Практ. Посіб.: Пер. з 3-го англ вид. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2001.
4. Інвестування: Підручник. Затверджено МОН / За ред. Л.О. Омелянович. — К., 2012. — 278 с.
5. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підруч. [для студ. вищ. навн. закл.]/ [Т. В. Майорова); - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 472 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України <http://www.me.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій <http://www.minregion.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://web.archive.org/web/20121201030106/http://www.ukrproject.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/>.
7. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.nfp.gov.ua/>.
8. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.nssmc.gov.ua/>.